

Силабус навчальної дисципліни
«Фінанси страхових організацій»

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Рівень вищої освіти

Перший (бакалаврський)

Ступінь вищої освіти:

Бакалавр

Освітньо-професійна програма:

Фінанси і кредит.

Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента з фахового переліку
Рік навчання:	2022/2023
Семестр:	6
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	4/120
Мова викладання:	українська
Предмет вивчення	Предметом вивчення є процес набуття студентами знань і практичних навиків щодо формування, розподілу та використання фінансових ресурсів страхових компаній.
Мета	Метою вивчення дисципліни «Фінанси страхових організацій» є отримання студентами базових знань з організації фінансів страховика з огляду на специфіку страхової діяльності.
Завдання	<ul style="list-style-type: none"> - аналізувати структуру капіталу страхових організацій; - визначати особливості формування статутного капіталу страхової організації; - аналізувати величину та структуру страхових резервів; - розраховувати розмір прибутку від страхової, інвестиційної та фінансової діяльності; - користуватися фінансовою звітністю страхової компанії; - аналізувати фінансовий стан страховика; - розраховувати фактичний та нормативний запаси платоспроможності
Навчальна логістика	<p><i>Зміст дисципліни:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність фінансів страхових компаній та особливості їх організації. 2. Фінансові ресурси страхових компаній. 3. Грошові надходження страхових компаній. 4. Страхові резерви, їх склад і порядок формування 5. Розміщення страхових резервів 6. Фінансові результати діяльності страхових компаній. 7. Оподаткування страхових компаній. 8. Фінансовий стан страховика та його оцінка. <p>Види занять: лекції, семінарські</p> <p><i>Методи навчання:</i> лекції-презентації, лекції-дискусії, лекції-обговорення, аналітичні лекції, проблемні лекції, мозкові атаки, робота в міні-групах, вирішення ситуаційних задач, презентації, диспути, ділові ігри, розв'язання проблемних завдань тощо.</p> <p>Форми навчання: очна, дистанційна</p>
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.
Загальні	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p>

	<p>ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК10. Здатність працювати у команді.</p> <p>ЗК12 Здатність працювати автономно.</p>
Фахові	<p>СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.</p> <p>СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.</p> <p>СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.</p> <p>СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.</p> <p>СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.</p> <p>ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.</p> <p>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p> <p>ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.</p> <p>ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.</p> <p>ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p>

	<p>ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.</p> <p>ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.</p> <p>ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p> <p>ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.</p> <p>ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>
Пререквізити	До дисциплін, вивчення яких передуює дисципліні, належать: «Фінанси» «Страховання», «Бюджетна система»
Пореквізити	Знання, отримані в процесі вивчення дисципліни можуть бути використані під час написання магістерської роботи.
Інформаційне, навчально-методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> Алескерова Ю., Сідак О. Управління капіталом страхових компаній/ <i>Інфраструктура ринку</i>. 2018. Вип. 18. С. 300–306. Баранов А., В. Баранова О. Фінанси страхових організацій. Практикум: навч. посіб. К. : КНЕУ. 2012. 215 с. Борисюк О. В., Стащук О. В. Основні фактори забезпечення фінансової стійкості національних страховиків. <i>Development strategy of science and education: Collection of scientific articles</i>. Fidelite editions, Namur, Belgique, 2017. p.155-159. Борисюк О.В. Оцінка фінансових ресурсів страховика як ключовий елемент страхового менеджменту. <i>Економіка та суспільство : електронне фахове видання</i>. Випуск №2. 2016. с.507-512. Борисюк О. В., Стащук О. В. Оцінка фінансової безпеки страхових компаній в сучасних умовах. <i>Інноваційні, фінансові та технічні аспекти діяльності підприємств: колективна монографія</i> / Л.М. Савчук, Марія Фіс. Дніпро: Пороги, 2017. с.313-326. Борисюк О.В. Оцінка основних показників фінансової безпеки вітчизняного страхового ринку в сучасних умовах. <i>Взаємодія банків та інших фінансових установ з підприємствами: теорія, методика і практична реальність: монографія</i> / Л. І. Катан та Н. І. Демчук. Дніпро: Пороги, 2018. с.253-261. Borysiuk O., Datsyuk-Tomchuk M., Lipovska-Makovetska N. Problems of development of insurance of market in modern conditions: <i>Collection of scientific articles. Actual scientific research</i>, Rome, Italy. 2018. p.111-113. (Проблеми розвитку страхового ринку в сучасних умовах). Водолазська О. До питання збалансованості страхового портфеля. <i>Науковий вісник Херсонського державного університету</i>. 2015. Вип. 13. С. 114–118. Гаманкова О. О. Фінанси страхових організацій: [навч. посіб.]. К. : КНЕУ. 2007. 328 с. Клепікова О. А., Поліщук С. О., Сарамков О. А., Нечай Д. В. Аналіз головних показників фінансової стійкості страхової компанії з використання імітаційного моделювання. <i>Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна</i>. Серія «Економічна». 2019. Вип. 96. С. 80-94. Матвійчук Л. Державне регулювання розміщення коштів страхових резервів // <i>Вісник Хмельницького національного університету</i>. Серія “Економічні науки”. 2015. № 3. Т. 3. С. 152–156. Маршук Л., Плахтій В. Особливості оподаткування страхових компаній в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. <i>Молодий вчений</i>. 2019. № 3 (67). С. 443-447. Нагайчук Н., Гончаренко О. Фінанси страхових компаній: [навч. посіб.]. К. : УБС НБУ. 2010. 527 с. Нестерова Д. Фінансові ресурси страхових організацій та напрями їх розміщення. <i>Вісник Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка</i>. Серія “Економіка”. 2013. № 12 (153). С. 71–75. 1 Парфьонов Я. В. Інвестиційна діяльність страхових компаній в Україні та країнах

	<p>ЄС. <i>Економіка та держава</i>. 2019. № 6. С. 55–58.</p> <p>15. Самошкіна І. Д. Особливості формування резервів страхових компаній. <i>Глобальні та національні проблеми економіки</i>. 2016. Вип. 5. С. 786–789.</p> <p>16. Шірінян Л. В. Фінанси страхових організацій: [конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання]. К. : НУХТ. 2014. 108 с.</p> <p>17. Про затвердження Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика: Розпорядження Нацкомфінпослуг 07.06.2018 р. № 850. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0782-18#n7.</p> <p>Про страхування : Закон України від 04.10 2001 № 2745-III (зі змінами і доповненнями). Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-14.</p>	
Форми поточного та підсумкового контролю	<p>усне опитування (експрес-опитування), тести, розв'язування практичних задач, модульний контроль, підсумковий контроль у формі заліку.</p> <p>Модульний контроль проводиться у письмовій формі. 2 модулі (кожен по 30 балів) передбачають: тести (10 балів – 1 бал за правильну відповідь), два відкриті питання (10 балів), задачу (10 балів).</p> <p>Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з курсу визначається так: кількості балів за поточне оцінювання – 40 балів; модульні контрольні роботи – 60 балів. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему, написавши підсумковий тест тощо).</p>	
Політика оцінювання		
● Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).	
● Політика щодо академічної доброчесності:	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.	
● Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) пропущені заняття відпрацьовувати в визначений викладачем час.	
Оцінювання:		
Види оцінювання		Бал
Опитування під час занять – усно		40
Модуль 1 (теми 1-6) – теоретичні завдання, задачі		30
Модуль 2 (теми 7-12) – теоретичні завдання, кейси, тести, задачі		30
Залік (теми 1-11) – теоретичні завдання, задачі		60
Загальна сума		100
Шкала оцінювання:		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	зараховано
B	82 – 89	
C	75 - 81	
D	67 -74	
E	60 - 66	
FX	1 – 59	Незараховано (з можливістю повторного складання)
Кафедра	Фінансів	

Викладач(і)	Борисюк Олена Володимирівна Посада: доцент кафедри фінансів Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат економічних наук Профайл викладача: https://vnu.edu.ua/uk/structure/borisyuk-olena-volodimirivna Тел.: 095 58 73 507 E-mail: borisjuk.lena@vnu.edu.ua
Консультації:	Понеділок 13.30-14.30; вівторок 13.30-14.30 (ауд. 307)